

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>
ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 OHSAS 18001:2007 ISO 27001:2005

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ШУМЕН В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ

(2013 - 2014 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на община Шумен за интегриране на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение (2013-2014) е израз на политиката на община Шумен, насочена към подобряване на социално-икономическите условия на живот на ромите и е етап от изпълнението на приоритетните задачи, базирани в Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020).

Настоящият план за действие задава основни принципи на общинската политика за равнопоставено интегриране на българските граждани от ромски произход и други в уязвимо социално – икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети, съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се, с цел постигане на видима промяна на конкретното населено място.

Планът за действие не изключва предоставянето на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Настоящият документ използва името роми като обобщаващо както за българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за гражданите в сходна ситуация, които околното население определя като такива, независимо от начина на тяхното самоопределяне.

Планът за действие на община Шумен за интегриране на българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение (2013-2014) отчита ситуацията на тази общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка.

По данни на Националния статистически институт от преброяването на населението и жилищния фонд през 2011 г., населението на Област Шумен наброява 180 528 души (в т.ч. са отговорили 167 952 души), като ромският етнос е трети по численост след българския и турския (българският наброява 99 446 души, а турския - 50 878). Към 01.02.2011 г. като роми се самоопределят 13 847 души.

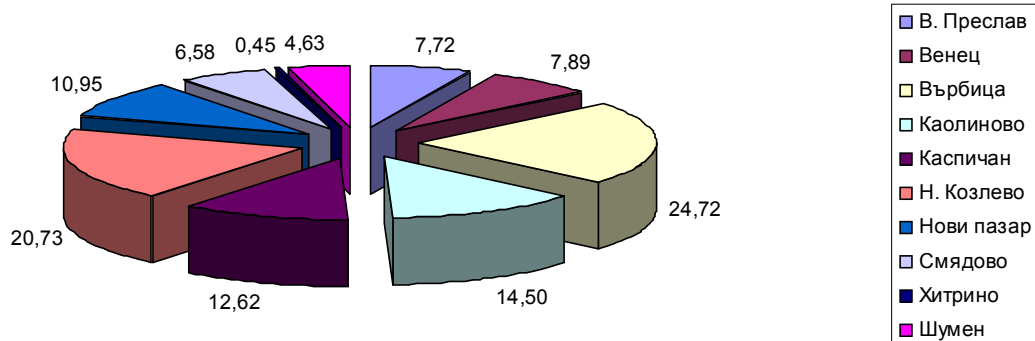
За община Шумен разпределението е следното:

Население по етническа група – Преброяване 2011							
	Население	в т.ч. отговорили	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не се самоопределят
Община Шумен	93 649	87 377	68 781	13 179	4 042	721	654
Област Шумен	180 528	167 952	99 446	50 878	13 847	2 093	1 688

Данни: НСИ

Според делът на самоопределилите се като роми лица, община Шумен се нарежда на девето място в областта, пред община Хитрино.

Население по общини, самоопределили се към ромска етническа група

Данни: НСИ

Като основна непосредствена целева група на Плана са идентифицирани 4042 български граждани от ромски произход и други в уязвимо социално-икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, разпределени в следните райони:

- кв. „Витоша” и кв. „Млада гвардия” на територията на гр. Шумен;
- обособени компактни групи ромско население в кв. Дивдядово, кв. Макак, кв. Мътница и в с. Салманово, с. Ивански, с. Градище, с. Друмево, с. Мадара, с. Струйно, живеещи в масивни, полумасивни и паянтови жилищни постройки.

Планът е резултат от съвместните дейности и партньорство между Община Шумен, Дирекция „Социално подпомагане”, Дирекция „Бюро по труда”, Комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, служители на МВР (детска педагогическа стая), Комплекс за социални услуги за деца и семейства, представители на общностите, за които са предназначени мерките, училищата и детските градини на територията на общината.

Планът е отворен и подлежи на допълнение и актуализиране.

Основните приоритети на плана за интегриране на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение са:

- повишаване на образованието;
- здравния статус;
- жилищни условия;
- заетост;
- върховенство на закона и недискриминация;
- култура и меди.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛОЖЕНИЕ ПО СЕКТОРИ

Възрастовата структура на ромите в Област Шумен съгласно последното преброяване сочи нисък процент на продължителност на живота. Ромите в диапазона над 70 години са 459 души. Най-многобройни са преброените роми в диапазона 0-9 г. (2 596 души), 10-19 г. (2 336 души) и 20-29 г. (2401 души).

Етническа група	Възраст									
	Общо	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80 +
Общо	167 952	14 717	17 135	21 584	23 896	23 764	23 678	22 558	14 534	6 086
Българска	99 446	6 696	8 233	11 468	13 522	14 085	14 961	15 090	10 625	4 766
Турска	50 878	4 637	6 167	7 200	7 939	7 552	6 757	6 117	3 341	1 168
Ромска	13 847	2 596	2 336	2 401	1 941	1 674	1 462	978	387	72
Друга	2 093	195	217	292	282	279	373	260	131	64
Не се самоопределя	1 688	593	182	223	212	174	125	113	50	16

В таблицата са разпределени данните за лицата отговорили на доброволния въпрос за самоопределяне по етническа група.

НСИ

Образование

При преброяването през 2011 г., населението от ромски или друг етнос над 7 и повече години за Област Шумен възлиза на 12 038 души. От тях едва 0,39 % са със завършено висше образование (48 души). 782 души или 6.49 % са със средно образование. С основно образование са 4323 души (35.9%), а с начално и по-ниско са 4230 (35.13%), а 679 не са посещавали никога училище. (Областна стратегия)

На територията на община Шумен, образователно-възпитателните дейности с подрастващото поколение се реализират в 25 общински и професионални училища /начални, основни, СОУ, гимназии/, 3 частни училища и колежи и 31 ЦДГ.

Обобщените данни по различни показатели, показващи състоянието в образователната сфера на децата и ученици от социално уязвими малцинствени групи на територията на община Шумен са следните:

	Показатели	Брой,%
1.	Брой на децата, подлежащи през учебната 2012/2013 година на задължителна доучилищна подготовка в подготвителни групи в ЦДГ и подготвителни класове в училище.	1536
2.	Процент на необхванатите деца на 5 и 6- годишна възраст – към месец декември 2012 г.	11% – деца на 5 години 10% – деца на 6 години
3.	Процентен дял на децата от ромски произход – спрямо общия брой подлежащи; спрямо броя необхванати деца в подготвителни групи и подготвителни класове.	около 19 %; около 80 %
4.	Брой на учениците, които се обучават в първи клас през настоящата учебна година. Процентен дял на децата от ромски произход.	845; (около 9% се самоопределят като роми)

5.	Процентен дял на учениците непостъпили в първи клас в училищата от община Шумен за настоящата учебна година.	10%
6.	Брой ученици в уязвимо положение, отпаднали от дневна форма на обучение за учебната 2011/2012 г.	39
7.	Процентен дял на учениците в уязвимо положение, спрямо всички ученици, които са се явили на поправителни изпити през учебната 2011/2012 г.	37%
8.	Брой ученици в уязвимо положение, обучавани в самостоятелна форма на обучение през учебната 2011/2012 г.	15
9.	Процентен дял на ученици в уязвимо положение, спрямо учениците с голям брой неизвинени отсъствия за учебната 2012/2013 г.	54%
10.	Данни за проведената работа с родители на ученици от ромската общност.	Реализирани индивидуални срещи и консултации с родители, дейности по проекти: „Училище за толерантност”, „Заедно сме по-добри” и др.
11.	Брой ученици от ромски етнически произход, участници в извънкласните дейности.	546
12.	Брой участници в дейности по ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни.	-
13.	Брой педагогически кадри, участници в проведени обучения за работа в мултикултурна среда през последните пет години.	208

Обобщените данни сочат, че има деца и ученици на 5, на 6 и на 7 годишна възраст, необхванати в подготвителни групи в ЦДГ и непостъпили в първи клас в училищата на територията на община Шумен. В значителна степен - около 80 % от необхванатите деца в подготвителните групи в детските градини са от ромски произход.

Около една трета от всички ученици, които са се явили на поправителни изпити в края на учебната 2011/2012 г., са в уязвимо социално-икономическо положение. Също такъв е и делът на учениците от ромски произход, които остават да повтарят класа.

Сравнително малък е броят на учениците в уязвимо положение, които са реинтегрирани чрез избор на самостоятелна форма на обучение за придобиване на основно и средно образование. През изминалата и настоящата учебна година не са реализирани дейности по ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни.

Доказателство за високата степен на незаинтересованост на родители и ученици от ромски произход за участие в образователно-възпитателния процес в училище е факта, че над 50 % от учениците с голям брой неизвинени отсъствия за настоящата учебна година са от тази група.

Като положителна тенденция се очертава участието на ученици от малцинствени етнически групи в различни извънкласни дейности, провеждани в училищата на територията на общината.

Проявен е интерес за повишаване на професионалната квалификация на педагогически кадри за работа в мултиетническа учебна среда.

Обобщените данни от образователните институции на територията на община Шумен сочат тенденцията много млади роми да са незаинтересовани за своето образование, да не тръгват на училище или рано да го напускат, да допускат голям брой безпричинни отсъствия от учебни занятия, да имат ниска успеваемост в провеждания образователно-

възпитателен процес, недостатъчно добре да владеят български език. Факт е и неангажираността и ниския родителски капацитет за оказване на необходимата подкрепа и стимулиране на подрастващите към по-добро образование, като необходима предпоставка за по-добра социална и трудова реализация.

Жилищни условия

Жилищните условия и инфраструктурата на терените, които обитава целевата група, не са в добро състояние. Липсва стабилно изградена водопроводна и канализационна мрежа, нерядко - с нелегално прокарана електрическа мрежа или дори без ток.

Немалка част от целевата група обитава примитивни жилища с лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия.

Терените, които обитават, нямат изработени кадастрални карти и регистри към тях.

Заетост

Наличните секторни данни сочат, че общият брой на регистрирани безработни лица към м. ноември 2012 г. в община Шумен са 2991 лица, съставляващи 6,6 % равнище на обща безработица в региона. От тях 329 лица – близо 11% са се определили като лица от ромски етнос. 191 от тях са жени, 138 са мъже, 241 са без образование, 41 са с начално образование, 40 - с основно образование.

Горепосочените данни чертаят изключително висок дял на безработните лица от ромски произход с ниско или без образование, което обстоятелство ги поставя в неблагоприятна и неконкурентноспособна среда на пазара на труда. Предлагането на работна сила без специалност и квалификация продължава да бъде много голямо. Налице е и ниско ниво на активност за реализиране на трудовия пазар, неумение за търсене на работа, както и към нежелание за участие в курсове и програми за квалификация и преквалификация. Всичко това води до процес на дълготрайна безработица сред лицата от този етнос, липса на мотивация за работа и последваща загуба на трудови навици. Сериозен проблем при ромите остава високият дял на самонаетите, упражняващи свободна професия и семейни работници в строителството, селското стопанство и комуналните услуги.

Трайно се налага тенденция към осигуряване на доходи от социални помощи. Ниските реални доходи и по някога и липса на такива намалява значително жизнения стандарт на тази уязвима група от населението.

Предвид негативните тенденции в попрището, алтернатива за осигуряване на вид заетост на лица от ромски произход, живущи в община Шумен и възможност за тяхната социална интеграция, мотивиране и желание за извършване на трудова дейност, остава включването им в програми и мерки за временна заетост. Това обстоятелство води след себе си възможности за здравно и пенсионно осигуряване, както и налични възможности за свободен достъп до качествени здравни и социални грижи.

Здравеопазване

На територията на община Шумен са разгърнали своята дейност няколко лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, които работят съобразно наличните нормативни изисквания: „МБАЛ – Шумен”, „КОЦ – Шумен” ЕООД, ДКЦ I – Шумен”, ЕООД „МТЛ I – Шумен” ЕООД и 57 лекарски практики.

По неофициални данни над 65% от ромското население в община Шумен са здравно неосигурени, което обстоятелство предполага затруднен достъп на общността до качествени здравни грижи и профилактика. Наличните статистически данни сочат, че през календарната 2012 г. регистрираните бременни жени от ромски произход в община Шумен са 51, като 3 от тях са хоспитализирани в болнично заведение. 143 жени от ромски произход

са били прегледани от специалист, на 70 от тях са поставени спирали, а родените деца са 22. Посредством оборудван АГ мобилен кабинет са били прегледани 170 жени, а в мобилен педиатричен кабинет са били прегледани 98 деца. Регистрираните новородени деца при личен лекар са 22. Проведените имунизации по Националния имунизационен календар са 50.

В община Шумен с ромското население работят трима здравни медиатори, а обхванатите от организираните здравно-образователни интервенции с млади хора в и извън училищна среда са 186 ученици от ромски произход. Като цяло сред ромското население е налице ниско ниво на здравна култура, породено от високия процент на бедност и затруднен достъп до качествено формално и неформално образование и здравни грижи. В последните 3 години се наблюдава възходяща тенденция към нарастване на организирани на местно ниво превантивни и информационни дейности сред ромската общност, благодарение на редица проекти и програми на национално и европейско ниво, действащи в региона.

Култура и медии

В община Шумен развиват дейност 34 читалища, 7 културни института и 20 медии. Те успешно изпълняват културно-просветна, библиотечна и лекционна дейност, приобщавайки хора от различни етноси и възрасти и популяризирайки дейностите, свързани с тях.

На територията на град Шумен в две от читалищата - НЧ „Екипе - 1997” и НЧ „Евролил 2005” се реализира дейност, изцяло свързана с ромската култура. Читалище „Екипе 1997” разполага с част от сграда, която се нуждае от основен ремонт. Дейността му обхваща единствено отбелязване на годишнини и празници. Съвместяването на сградата с друго читалище /НЧ „Пробуда – 1958”/, липсата на библиотечен фонд създават предпоставка за непълноценната му дейност. НЧ „Евролил 2005” не разполага със сграден фонд, но с успех осъществява дейност и популяризира ромската култура - участие в общински и регионални прояви. Съвместните дейности на различните институции - читалища, културни институти, медии и отдел „Култура и реклама” към община Шумен са в посока отбелязване на традиционните ромски празници, популяризиране на ромския фолклор, участие на ромски състави в концерти и Карнавала на плодородието, представяне на млади ромски творци в конкурс за ромска поезия и др.

III. ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТИ :

ОБРАЗОВАНИЕ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ, ЗАЕТОСТ, ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ, КУЛТУРА И МЕДИИ

IV ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на периода на Плана за действие се очаква:

- Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за ученици в сходна ситуация ;
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в кварталите;
- Намалена безработицата сред малцинствата;
- Подобряване на жилищните условия на целевата група.

V МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

Изпълнението на плана е съвместна задача на органите на местната власт, Дирекция „Социално подпомагане”, Дирекция „Бюро по труда”, Комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, служители на МВР (детска

педагогическа стая), Комплекс за социални услуги за деца и семейства, представители на общностите, за които са предназначени мерките, училищата и детските градини на територията на общината.

При изпълнението на Плана ще се съблюдава принципът на партньорство с местните общности и представители на целевата група.

Финансирането на изпълнението на дейностите ще се осъществява със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет и средства от европейски фондове, като за целта със заповед на кмета на общината, ще бъде определен екип за работа и изпълнението на Плана.

VI МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на Плана за действие ще се осъществява от Общински съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

- Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в административен мониторингов доклад.
- Общинският съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси координира и обобщава получената информация в доклада.
- Докладът се представя за одобрение пред Общински съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси.
- Докладът се приема от Общински съвет Шумен.
- Включване на целевите групи при изпълнение на Плана.

Списък на използваните съкращения и абривиатури:

НПО – Неправителствена организация

ОПРЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

КСУДС – Комплекс за социални услуги за деца и семейства

ОДЗ – Отдел за закрила на детето

ЦОИДУЕМ – Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства

АЗ – Агенция по заетостта

СКЦ – Семейно-консултативен център

ОЗЦ – Общински здравен център

РЗИ – Регионална здравна инспекция

МЗ – Министерство на здравеопазването

МТСП – Министерство на труда и социалната политика

НПДЗ – Национален план за действие по заетостта

РФ „Искра“ - Ромска фондация „Искра“

Планът за действие на община Шумен за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2013-2014) е приет на заседание на Общински съвет Шумен, проведено на 31.01.2013г.

По III – ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТИ

I. Приоритет ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативна цел: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства, лв.	Източник	Индикатори
1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от ромското етническо малцинство.	1.1. Осигуряване на условия за равнопоставеност и адаптация на ромските деца и ученици в образователна среда и недопускане на сегрегация в детските градини и училища.	1.1.1. Координиране на дейности между институциите и родителската общност в посока реализиране на прием на деца и ученици в разноетнически групи и паралелки в детски градини и училища извън ромските квартали на територията на общината.	Община, Детски градини, училища и НПО	2013-2014 г.	В рамките на утвърдените бюджети	Община, Републикански бюджет	Брой детски градини и училища с разноетнически групи и паралелки
	1.2. Компенсиране на образователните неравенства относно качеството на образование на ученици в неравностойно социално	1.2.1. Осигуряване на условия за включване в максимална степен в целодневна организация на учебния ден. на ученици в уязвимо социално положение.	Училища, Община	2013-2014 г.	В рамките на утвърдените бюджети Европейско финансиране	Републикански бюджет ОПРЧР	Брой разкрити групи ПИГ Брой ученици, ползватели на услугата

	положение.						
2. Повишаване качеството на образование в подготвителни групи в ЦДГ и в училищата, в които се обучават ромски деца.	2.1. Въвеждане на разнообразни технологии на обучение за деца, чийто майчин език не е български. 2.2. Повишаване на резултативността от общообразователната подготовка на учениците в уязвимо социално положение.	2.1.1 Създаване на възможности за допълнителни занимания с децата- билингви в детските градини и училищата, за овладяване на българския език. 2.2.1. Разработване на проекти и реализиране на дейности по национална програма «С грижа за всеки ученик », модул «Осигуряване на допълнително обучение за децата от подготвителни групи» и модул «Осигуряване на допълнително обучение на ученици за повишаване нивото на постиженията им по общообразователна подготовка».	Училища с подготвителни групи Детски градини Община	2013-2014 г.	В рамките на утвърдените бюджети Национална програма «С грижа за всеки ученик »,	Община	Брой детски градини, училища и брой деца, за които се прилагат дейностите
3. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата чрез съхраняване и развиване на културната	3.1. Въвеждане и развиване на разнообразни форми на интеркултурно образование, насочено към запазване и развитие на	3.1.1. Стимулиране на интереса към опознаване и представяне на етнокултурното многообразие в образователните институции чрез: - създаване на клубове по интереси;	Училища Детски градини НПО Община	2013-2014 г.	В рамките на утвърдените бюджети. Европейско финансиране Проект „Целодневна	Републикански бюджет	Брой групи по извънкласна дейност и брой деца и ученици от етнически малцинстве

идентичност на деца и ученици от ромски произход.	културната идентичност на етническите малцинства при деца и ученици.	сформиране на групи по свободно избираема подготовка (СИП) в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси, танцови формации; изкуства и др. - проучвания на културната идентичност, осъществявани и представяни от мултиетнически екипи от ученици. 3.1.2. Включване на занимания по интереси, допринасящи за запазване и развиване на етнокултурната идентичност на ромските деца и на останалите етнически общности. в рамките на целодневната организация на образователния процес и в часа на класа.			организация в средищните училища” Проект „УСПЕХ” Проект „Училище за толерантност” Схема 4 „Интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в училищната система”		ни групи, интегрирани в тях. Брой ученици, включени в заниманията по интереси
4. Превенция на отпадане от училище и ограмотяване на неграмотни и малограмотни възрастни роми.	4.1. Осигуряване на условия за максимален обхват и адаптация в системата на предучилищното и училищното образование, вкл.	4.1.1. Организиране на кампании за повишаване осведомеността на ромските родители относно ползите от предучилищно и училищно образование. 4.1.2. Разработване на проекти и реализиране на	Детски градини Община, КСУДС ОЗД	2013-2014 г.	Национални програми	ОПРЧР	Брой организирани кампании и дейности по механизма за сътрудниче

	условия за ре-интеграция на отпаднали ученици от образователната система. 4.2. Включване на възрастни роми във форми на продължаващо образование.	дейности по национална програма «На училище без отсъствия», модул «Без отсъствие». 4.1.3. Оптимизиране дейността на общинската комисия за обхват, ранна адаптация и ограничаване на отпадането от системата на задължителното образование. 4.1.4. Актуализиране на Училищни програми за превенция на отпадането. 4.2.1. Ограмотяване на възрастни роми	НПО Училища	2013 - 2014 г.	Проект по ОПРЧР „Нов шанс за успех“	ОПРЧР	ство между институциите за работа по превенция на отпадането от училище. Брой училища приложили програма за превенция на отпадането. Брой ограмотени възрастни роми
5. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с ученици с трудности и дефицити в обучението и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция.	5.1. Увеличаване на гъвкавостта и възможностите за прилагане на различните модели на образование.	5.1.1. Реинтегриране на отпаднали от образователната система лица, чрез прилагане на програми за модулно обучение – за придобиване на квалификация по част от професия, или продължаващо професионално обучение за лица, навършили 16 години.	Професионални гимназии Професионални училища	2013-2014 г.	В рамките на утвърдения бюджет	Професионални гимназии и училища	Брой организирани курсове Брой ученици получили квалификация по професия
		5.1.2. Организиране на	Училища	2013-	В рамките на	Училища	Брой

		форми за индивидуално наставничество, подпомагащо отделните ученици да преодолеят свързани с ученето специфични трудности, както и трудности в социален или в личен план. 5.1.3. Популяризиране на възможностите за реинтегриране, чрез включване в различни форми на обучение за придобиване на образование.		2014 г.	делегираните бюджети		организира ни форми Брой ученици обхванати в тях
6. Приобщаване и приемане на родителите- роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.	6.1. Повишаване на ангажимента на родителите, засилване на тяхното сътрудничество с училището и създаването на партньорства между детските градини, училища и родители.	6.1.1. Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинства в училищни настоятелства.	Детски градини, Училища	2013-2014 г.	Не са необходими	-	Брой родители, участващи в училищните настоятелства
		6.1.2. Съвместни форми и дейности между родителите на ромските деца и останалите родители за преодоляване на съществуващите негативни нагласи към процеса на интеграция.	Училища, Детски градини, Община, НПО	2013-2014 г.	В рамките на обявените приоритети от ЦОИДУЕМ „Работа с родители на деца и ученици от етнически малцинства“	ОПРЧР	Брой въведени и реализирани форми
		6.1.3 . Сформиране на мултиетнически	Детски градини,	2013-2014 г.	-	-	Брой образовате

		родителски клубове по образователни институции.	Училища				лни институции
		6.1.4-. Разработване и реализиране на програма за работа с родителите в детските градини и училищата.	Община, Детски градини, училища	2013-2014 г.	В рамките на утвърдения бюджет		Брой сформирани клубове
7. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда.	7.1. Формиране на интеркултурна компетентност на директори, учители и други педагогически специалисти.	7.1.1. Квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.	Училища, Детски градини, Община, НПО	2013-2014 г.	Операция BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства” 500 лв.	ОПРЧР, „Квалификация на педагогическите специалисти” Общински бюджет	Брой обучени специалисти за работа в мултикултурна среда

II. Приоритет ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Оперативна цел: Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми на лица от ромски произход, живущи или временно пребиваващи в териториалните предели на община Шумен.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
Цел I: Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване.							

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1.Намаляване на детската смъртност	1.1. Полагане на адекватни медицински грижи за бременни жени и родилки - ранна регистрация на жени в бременност.	1.1.1. Осъществяване на информационно-образователни интервенции на терен спрямо лица от целевата група. 1.1.2. Организация на тематични здравни беседи от страна на здравни медиатори, работещи с ромското население в община Шумен. 1.1.3. Изработка и разпространение сред лица и групи от общността на специализирана тематична литература – брошури, наръчници и др. на теми, свързани с бременност, раждане и здравословен начин на живот. Разпространение на контрацептивни средства на желаещи лица.	Семейно-консултативен център (СКЦ); Здравни медиатори; РЗИ – Шумен; НПО РФ „Искра”	2013 – 2014 г.	1000 лв.	Бюджет на СКЦ; Бюджет на Община Шумен; Външно финансиране – проекти, дарителство	Бр. организирани беседи; Бр. разпространени наръчници; Бр. идентифицирани и щателно водени случаи; Бр. организирани консултации на място; Бр. жени, насочени към болница Бр. разпространени презервативи; Бр. проведени прегледи
	1.2.Осъществяване на текущо наблюдение по време на бременността и своевременна хоспитализация на родилките.	1.2.1. Идентифициране на случаи на жени в бременност и водене на персонален случай.			1000 лв.	Бюджет на Община	
					3500 лв.	Бюджет на Община	

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
	1.3. Намаляване на бременностите в юношеската възраст за осъществяване на профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания. 1.4. Създаване на Център за социална	1.2.2. Съдействие за обхващане на бременните до четвъртия месец от регистрация при личен лекар, чрез насочване и придружаване. 1.2.3. Осъществяване на месечни консултации на място с лекар-специалист по акушерство и гинекология; прегледи с мобилни кабинети на място. 1.2.4. Осигуряване на условия, придружаване и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ за раждане. 1.3.1. Превенция и обучение - провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински Здравен Център, Лекарски практики, НПО – РФ „Искра”	2013 – 2014 г.	СКЦ Местни клубове.	СКЦ; Бюджет на Община Шумен; Външно финансиране – проекти, дарителство	Бр. проведе ни тематичн и беседи; бр. обхванат и млади хора в риск. Създаден Център за соц. Рехабилитация и интеграция за деца от рискови групи

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
	рехабилитация и интеграция за деца от рискови групи.	и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране и др.. Работи се в извънучебна среда.					
		1.3.2. Провеждане на генетично консултиране и изследване на засегнати семейства и общности (при проявена необходимост).	МЗ, лични лекари, РЗИ Шумен, здравни медиатори	2013 – 2014 г.		Финансиран е чрез Националната програма за редки болести	Бр. системно проведени генетични консултации и изследвания; Брой предотвратени раждания на увреден плод
		1.3.3. Провеждане на дородова диагностика на бременни жени в риск (при проявена необходимост).	МЗ, лични лекари, РЗИ Шумен, здравни медиатори, националната генетична лаборатория	2013-2014 г.		Финансиран е чрез Националната програма за редки болести	Бр. обхванати на бременни жени в риск с дородова диагност

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
							ика
		1.3.4. Превантивна работа в общността - организиране на консултативни кабинети на терен по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве - аутрич дейности; - разпространение на презервативи и информационни материали; - работа в учебна среда - развитие на обучителни методи по семейното планиране, начини за предпазване от сексуално предавани инфекции; - устойчиво развитие на предлаганата консултативна помощ. Проект „Здраво дете” на СКЦ – Шумен.	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински Здравен Център, Лекарски практики, НПО; Учебни заведения	2013 г. – 2014 г.	2000 лв.	Бюджети на Община Шумен, СКЦ Шумен, РЗИ Шумен; Външно финансиране	Разкрит консултативен кабинет в СКЦ - Шумен по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве; Бр. организирани аутрич дейности Бр. организирани тематични обучителни модули Бр. майки вкл. в по Програма

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
							„Здраво дете”
2. Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст.	2.1. Издирване, насочване и своевременно регистриране на новородените и децата при личен лекар.	2.1.1. Активизиране дейността на здравните медиатори към Община Шумен за издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им. Оказване на подкрепа от страна на специалисти от РЗИ Шумен ОЗЦ Шумен.	Здравни медиатори, лични лекари, РЗИ Шумен; ОЗЦ - Шумен	2013 г. – 2014 г.	В рамките на утвърдения бюджет		Бр. новородени, записани при личен лекар; Бр. деца в предучилищна възраст, записани при личен лекар
	2.2. Повишаване на обхвата с имунизации по Националния имунизационен календар на новородените и децата до 7-годишна възраст.	2.2.1. Провеждане беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане, съгласно Националния имунизационен календар.	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински здравен център, Лекарски практики, НПО	2013 г. – 2014 г.	1500 лв.	Общински бюджет	Бр. организирани тематични беседи; Бр. обхванати лица от целевата група
		2.2.2. Провеждане на имунизации с мобилни екипи в населени места	РЗИ - Шумен	2013 г. – 2014 г.		Национални програми	Бр. деца в населени

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
		от община Шумен без лични лекари и/или с лекарски практики, работещи на терен веднъж седмично.					места от община Шумен без лични лекари, обхванат и с имунизации
		2.2.3. Активно издирване на новородени в домашни условия деца и тяхното имунизирание с ваксините, съответстващи на възрастта.	Лични лекари, РЗИ, здравни медиатори	2013 г. – 2014 г.	В рамките на утвърдения бюджет на институциите	Външно финансиране	Бр. деца, родени в домашни условия, обхванат и с имунизации
	2.3. Подобряване на информираността на общността за здравословно хранене на новородените и малките деца.	2.3.1. Провеждане на беседи и разпространение на тематични информационни материали. 2.3.2. Организиране на обучения за жени, ангажирани с отглеждането на малки деца. Изпълнение на Програма „Млади родители” на СКЦ – Шумен.	СКЦ - Шумен, РЗИ - Шумен, здравни медиатори, НПО	2013 г. – 2014 г.	2000 лв.	Бюджети на Община Шумен, СКЦ Шумен, РЗИ Шумен; Външно финансиране	Бр. проведен и беседи по темата за здравословното хранене; Бр. изработени мотивиращи брошури; Бр. лица,

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
							участвали в обученията
	2.4. Редовно провеждане на профилактичните прегледи за съответната възрастова група.	2.4.1. Провеждане на минимум 4 профилактични прегледи с мобилни педиатрични кабинети в квартали с преобладаващо ромско население в град Шумен и населени места от общината.	РЗИ Шумен, лечебни заведения, здравни медиатори	2013 г. – 2014 г.	3000 лв.	Бюджети на Община Шумен, СКЦ Шумен, РЗИ Шумен; Външно финансиране	Бр. проведен и прегледи на лица с мобилните педиатрични кабинети
3.Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население.	3.1. Повишаване обхвата на ромското население с имунизации по Националния имунизационен календар.	3.1.1. Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар; 3.1.2. Разпространение на информационно-образователна литература с ангажиране на местни НПО.	СКЦ Шумен, РЗИ Шумен, здравни медиатори, НПО	2013 г. – 2014 г.	500 лв.	СКЦ Шумен, РЗИ Шумен; Външно финансиране	Бр. изработени и мотивирани атрактивни и мотивиращи брошури; Бр. обхванати от информационни послания лица от целевата група
	3.2. Обхващане на ромското	3.2.1. Провеждане на ранна диагностика и	МЗ, РЗИ, мобилни	2013 – 2014 г.	1000 лв.	СКЦ Шумен, РЗИ	Бр. проведен

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
	население от община Шумен с провеждане на профилактични прегледи.	скринингови изследвания с мобилни мамографи за превенция на рака на млечната жлеза.	екипи, лични лекари, здравни медиатори			Шумен; Външно финансиране	и прегледи с мобилен мамограф
		3.2.2. Провеждане на ранна диагностика и скрининг за артериална хипертония, сърдечно съдови заболявания, белодробни заболявания, захарен диабет и дислипидемии с мобилни флуорографи, ехографи и лаборатории	МЗ, РЗИ, мобилни екипи, лични лекари, НПО и др.	2013 – 2014 г.	1500 лв.	Бюджет на Община Шумен, Национални програми; Външно финансиране	Бр. проведен и прегледи мобилен кабинет; Бр. изследвания с мобилни флуорограф; Бр. направен и изследвания с мобилни лаборатории.
		3.2.3. Провеждане на разяснителни кампании за значението на профилактичните прегледи сред ромското население за	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен;	2013 г. – 2014 г.	1000 лв.	Бюджет на Община Шумен, Национални програми; Външно	Бр. проведен и беседи по посочената тема

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
		мотивиране и насочване.	Общински Здравен Център - Шумен, НПО			финансиране	
	3.3. Превенция и контрол на ХИВ, туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности.	3.3.1. Изграждане на капацитет и работа в общността за превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по консултиране и насочване за анонимно и безплатно изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции. 3.3.2. Обучения по връстников подход и работа на терен в здравно-социални центрове на ромска общност и мобилни медицински кабинети. 3.3.3. Разпространение на презервативи и превантивни материали. 3.3.4. Осигуряване на възможности за тестиране за ХИВ в РЗИ Шумен и с мобилни кабинети.	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински Здравен Център, Лекарски практики, НПО – РФ „Искра”	2013 г. – 2014 г.	Средства за информационно-образователни материали; Средства за мобилни кабинети и др. 5500 лв.	Бюджет на Община Шумен, Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции 2008-2015; Програма BUL-202-G01-H-00 „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария	Брой и процент млади хора 14-25 г. от ромска общност, достигнали с пълен пакет услуги за превенция на ХИВ
		3.3.5. Дейности по подобряване контрола	Семейно-консултатив	2013 г. – 2014 г. –	1500 лв.	Бюджет на Община	Брой лица от

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
		на туберкулозата сред ромска общност, проведени от сътрудници на терен чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.	ен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински Здравен Център, НПО – РФ „Искра”			Шумен, Национална програма за превенция и контрол на туберкулоза та Програма BUL-607-G02-T „Подобряване на контрола на туберкулоза та в България”; Програма BUL-809-G03-T „Укрепване на националната програма по туберкулоза в България”, финансиран и от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария	ромска общност, обхванат и със скрининг туберкулоза; Брой лица от ромска общност, обхванат и със скрининг за риска от туберкулоза, Брой пациенти с туберкулоза от ромска общност с наблюдавано лечение

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
Цел II: Осигуряване на равен достъп до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.							
Цел III: Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система. Устойчиво развитие в количествен и качествен план на медиаторството и други форми на работа за и в общността (здравно социални центрове и др.) в териториалните предели на община Шумен.							
4. Подобряване достъпа до здравни услуги на лица от ромски произход в неравностойно положение.	4.1. Доближаване на лекарските практики за първична и специализирана помощ до кварталите, населени предимно с ромско население и активно сътрудничество с РЗОК.	4.1.1. Търсене на възможности за разкриване на амбулатория за първична медицинска помощ в квартали, населени предимно с ромско население.	Семейно-консултативен център; Здравни медиатори; РЗИ Шумен; Общински Здравен Център, Лекарски практики, НПО	2013 г. – 2014 г.	2500 лв.	Бюджет на община Шумен; Външно финансиране чрез програми и проекти	Възможност за организация на профилактични прегледи и изследвания на място; Включен и студенти по здравни грижи от ромски произход на работа по време на летния Бр. обхванати от вид терапевтична и/или
		4.1.2. Разширяване сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори и студентите във филиала на Медицински университет – Варна в град Шумен.					
	4.2. Обучение и квалификация на здравните медиатори, работещи с общността и на други специалисти, пряко или косвено ангажирани с работа с общността.	4.2.1. Организиране на ежегодни дейности, насочени към обучение и тренинг на лица, заети в превантивни програми и проекти.			В рамките на утвърдените бюджети	Бюджети на отделни структури	
		4.2.2. Ефективно използване на наличните ресурси за провеждане на обучения, тренинги,					

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
		беседи с млади хора от ромски произход по отношение на здравни рискове – системно ангажиране на учители, педагогически съветници и медицински специалисти от училищата за съмишленици в работата по настоящото направление. 4.2.3. Ангажиране на социални работници, ежедневно комуникиращи с лица от ромска общност в неравностойно положение. 4.2.4. Използване на налични възможности за повишаване на квалификацията на лицата, ангажирани с превенция и профилактика на здравето на ромската общност в гр.Шумен.			.		здравно-образователна дейност
Цел IV: Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация							
5. Повишаване на здравните знания и информираността на	5.1. Превенция чрез обучение на ромското	5.1.1. Организиране и провеждане на информационни		2013 г. – 2014 г.	Средства за организация на	Бюджет на община	
							Брой

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
ромското население	население за предпазване от най-честите заболявания.	кампании за запознаване с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни, онкологични, сърдечносъдови и наследствени болести		2013 г. – 2014 г.	атрактивни извънкласни форми с превантивна стойност в рамките на бюджетите	Шумен; РИО Шумен; НПО сектор; Външно финансиране	обхванат и лица в учебна среда; Брой на обхванат и лица в извън учебна среда; Брой на организирани извън класни инициативи; Брой на ангажирани специалисти
	5.2. Превенция, провеждана в училищата за въвеждане на нови и развитие на досега съществуващите ефективни превантивни програми и дейности в училищата.	5.2.1. Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти и медиатори за вредата от най-разпространените рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот.			В рамките на бюджетите на структурите		
	5.3. Осъществяване на дейности по ангажиране на извънкласното време на подрастващите.	5.3.1. Въвеждане на интерактивни сесии по здравно и сексуално образование в училищата с предимно ромско население като част от задължителната учебна програма.					
		5.3.2. Стимулиране създаването на		2013 г. –	В рамките на бюджетите на		

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
	5.4. Селективна превенция на рискови групи – младежи с проблемно развитие, активна работа с родители, лица и семейства в риск.	извънкласни форми на здравно образование за ромските деца – клубове, спортни секции и др. 5.4.1. Разработване и реализация на програми за превенция на трафик на хора и сексуално насилие сред лица от ромската общност.		2014 г.	структурите		
Цел V: Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи в здравното обслужване.							
6. Подобряване на здравното обслужване.	6.1. Обучаване на здравни специалисти за ефективна работа в мултиетническа среда.	6.1.1. Включване на модул за обучение на студенти в Медицински университет Варна – филиал Шумен за работа с етнически общности и в мултикултурна среда.		2013 г. – 2014 г.		Външно финансиране	Бр. включен и в модул в за обучение студенти от Медицински университет Варна – филиал

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
		6.1.2. Провеждане на семинари за запознаване на медицинския персонал, работещ в квартали с компактно ромско население, с културата, традициите и здравния статус на ромите.	Шуменски университет, здравни медиатори	2013 г. – 2014 г.	В рамките на бюджетите на структурите		Бр. проведени семинари
Цел VI: Разширяване обхвата на здравноосигурените лица от ромска общност, живущи в община Шумен.							
7. Разширяване обхвата на здравно осигурените лица сред тези, принадлежащи към етнически малцинства.	7.1. Обучение на лица от ромска общност за техните задължения и права като пациенти.	7.2.1. Информирание на лица от ромската общност за здравноосигурителните им права и задължения и за правата им като пациенти.	здравни медиатори;	2013 г. – 2014 г.			Намален процент на здравно неосигурени лица в неравно стойно положение, принадлежащи към етнически малцинства
Мониторинг на здравето състояние на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства							
8. Оценяване и наблюдение на здравето състояние на лицата в неравностойно	8.1. Разработване и внедряване на механизми за наблюдение и оценяване на	8.1.1. Проучване на здравния статус на ромското население – репрезентативни изследвания, фокус	РЗИ Шумен, СКЦ Шумен, ОЗЦ Шумен, Здравни	2013 г. – 2014 г.	В рамките на бюджетите на структурите		Бр. проведени проучвания

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
положение, принадлежащи към етнически малцинства.	здравното състояние на ромското население.	групи в квартали с компактно ромско население 8.1.2. Обработване и анализ на данните, получени при профилактичните прегледи.	медиатори и др.				Обработени данни и изготвен годишен анализ за резултатите от проведените профилактични прегледи

III. Приоритет ЗАЕТОСТ

Оперативна цел: Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Осигуряване на квалифицирана информация и достъп на ромите до възможностите на пазара на труда за осигуряване на трудова заетост.	1.1. Формиране на умения у ромите за активно търсене на работа.	1.1.1. Съдействие при реализиране на срещи, кръгли маси и кампании, проведени съвместно с ромски организации. 1.1.2. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в	АЗ	2013 г.- 2014 г.	2000 лв.	Републикански и бюджет - Национален план за действие по заетостта (НПДЗ), други донорски програми и	Брой лица, включени в програмите професионална ориентация и адаптация на пазара на

	1.2. Съдействие и подкрепа при осигуряване на заетост на ромите, търсещи работа.	подкрепа на трудовата реализация на ромите. 1.2.1. Подкрепа и съдействие за провеждане на трудови борси и информационни дни за възможностите на пазара на труда за осигуряване на трудова заетост.			1500 лв.	проекти;	труда; процент от преминалите различни обучения безработни ромите, реализирани на пазара на труда
2. Реализиране на възможности за насърчаване на заетостта чрез включване в обучение на безработни ромите за придобиване на ключови компетентности.	2.1. Реализиране на мерки за подобряване качеството на работната сила.	2.1.1. Включване в обучителни курсове за безработни лица във връзка с: а) мотивация за активно търсене на работа; б) професионална ориентация; в) професионална квалификация и преквалификация, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда. 2.1.2. Осигуряване на възможности за участие в обучения по ключови компетентности, с фокус към трайно безработни от етнически малцинства	МТСП, АЗ	2013 г.- 2014 г.		Републикански и бюджет, ОП РЧР и други донорски програми и проекти	Брой лица, включени и завършили обучения по ключови компетентности, с осигурена заетост

		(ОП „РЧР” – схеми „Подкрепа за заетост” и „Развитие”					
3. Повишаване конкурентноспособността на ромите чрез придобиване на умения за търсене на работа и кандидатстване за работа.	3.1. Повишаване възможностите за инициативност сред младежи, неактивни лица, трайно безработни, с ниско образование от ромски произход за осигуряване на трудова заетост.	3.1.1. Насърчаване на мотивацията за търсене на работа чрез включване на роми за участие в Национални програми и Европейски проекти за активиране на неактивни лица. (Национална програма „Активиране на неактивните”) 3.1.2. Мобилна работа на терен с медиатори, преминали обучение за работа с малки групи и в екип.	A3	2013 г. - 2014 г.	1000 лв.	Републикански и бюджет, ОП РЧР; Национален план за действие по заетостта	Брой лица от ромски етнос, регистрирани в Бюро по труда за търсене на работа
4. Осигуряване на устойчива заетост на лица в активна трудова възраст от ромската общност.	4.1. Насърчаване по-активното и масово участие на роми в обучения за придобиване на социални и трудови умения. 4.2. Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво.	4.1.1. Осигуряване на заетост чрез разработване и изпълнение на проекти по НП „От социални помощи към осигуряване на заетост” и Регионална програма за заетост по НПДЗ			5000 лв.	Републикански и бюджет, ОП РЧР; Национален план за действие по заетостта	Брой лица от ромски етнос, с осигурена заетост

IV. Приоритет ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Утвърждаване на толерантни междулически отношения чрез различни форми образователна, културна и просветна дейност.	1.1. Реализиране на дейности по програми и проекти насочени, към утвърждаване на толерантни междулически отношения.	1.1.1 Организиране на дейности за провокиране чувство на симпатия към младите роми. Ангажиране на изтъкнати спортисти в медийна кампания. 1.1.2.Разяснителни и информационни кампании за повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация. 1.1.3. Осигуряване на равни възможности на гражданите от ромски произход да защитават правата и законните си интереси.	Община в сътрудничество с НПО, Общинска комисия за обществен ред и сигурност Обществен посредник на община Шумен	2013-2014 г.	В рамките на бюджета на структурите	Бюджет община, проекти	Брой на привлечените деца и младежи за участие в проекта за толерантност и междулически отношения Брой проведени мероприятия в рамките на кампанията
2. Подобряване представителството на хора от ромската общност в	2.1. Увеличаване броя на заетите роми в	2.1.1. Провеждане на обучения на общински експерти	Община	2013-2014	В рамките на бюджета	Общински бюджет	Проведени обучения за подготвяне на

публичната администрация на всички нива.	публичната администрация на местно ниво и подобряване квалификацията на вече назначените.	по етническите и интеграционните въпроси.			на структури те		роми за работа в публичната администрация
		2.1.2. Изграждане и поддържане на база от данни за млади роми, които желаят да работят в публ. администрация.	Община, НПО	2013-2014 г.	-	-	Брой назначени роми в публичната администрация

V Приоритет КУЛТУРА и МЕДИИ

Оперативна цел: Насърчаването на културното многообразие и популяризирането на ромската култура, традиции, обичаи и творчество.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1.Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция.	1.1. Разработване на стратегия за развитие на културата.	1.1.1. Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие. 1.1.2. Разработване на програма за	Община	2013-2014 г.	Европейски средства, в рамките на общинския бюджет	Оперативни програми на ЕС	Брой реализирани дейности /проекти по програмите

		изследване и съхраняване на традиционната култура на ромите в община Шумен чрез информационни срещи. 1.1.3. Провеждане на обществени дебати сред ромското население по проблеми свързани с междуетностната общност. 1.1.4. Насърчаване на създаването на културни продукти и техният обмен с цел популяризиране на творческите постижения на младите ромски таланти. 1.1.5. Сформиране на екип от доказали се в различни сфери хора от ромския етнос за популяризиране интеграцията на ромите.					
2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална	2.1. Създаване на условия за неформално и самостоятелно учене чрез	2.1.1. Програма „Българските библиотеки – място за достъп до информация за	Община, НПО	2013-2014 г.	Европейско финансиране В рамките на бюджета	Оперативни програми ЕС, Републикански	Брой обхванати библиотеки по програмата. Брой ползватели

култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива.	библиотеките.	всеки”, която обхваща регионалните библиотеки и читалищни библиотеки, включително и в градове със смесено население и села с почти изцяло ромско население. 2.1.2. Програма „Глобални библиотеки” – достъп до безплатен интернет на всички роми. 2.1.3. Участие на ромската общност в различни програми, рубрики, срещи-разговори в различни медии – вестници, Общински медиен център, Радио Шумен с цел приобщаване на останалите етноси към културата на ромския етнос. 2.1.4. Медийно партньорство между регионалните медии и ромската общност за създаване на рубрики.	РБ „Ст. Чилингиров”, 10 читалищни библиотеки		на структури те	бюджет, общински бюджети, спонсори	Брой реализирани дейности
--	---------------	--	--	--	-----------------	------------------------------------	---------------------------

		2.1.5. Популяризиране на ромските прояви и събития чрез: -годишен културен календар; -месечна културна панорама; -своевременно информиране на различните медии.					
	2.2. Повишаване на възможностите за съхраняване на ромските традиции и култура, неформално образование и достъп до култура чрез читалищата.	2.2.1.Институционално укрепване на читалищата като модерни центрове за развитие на местната общност, включително и ромската. 2.2.2. Опознаване на ромите – нужди, приоритети, условия на живот в променящия се свят – чрез изнесени срещи-разговори извън читалищата. 2.2.3. Организиране на концерти, творчески срещи и прояви с известни творци от ромския и останалите етноси.	Община, Народни читалища, НПО	2013-2014 г.	В рамките на утвърдения бюджет, Европейски средства	Републикански бюджет ЕФРР	Брой подкрепени читалища Брой реализирани дейности
	2.3. Проучване, съхраняване и	2.3.2. Популяризиране на	Община, НПО	2013-2014 г.	Общински бюджет	Общински и	Брой на реализирани

	популяризиране на ромската култура и фолклор.	ромската култура чрез общия културен календар на Министерството на културата: 1. 14 януари – Честване на Банго Васил /ромската нова година/ 2. 8 април – Ден на ромите – ромска поезия, поднасяне на венци и цветя, конкурси, концерти и спортни състезания 3. 1 юни – Ден на детето 4. Рамазан – байрям 5. Курбан – байрям 6. Коледно – новогодишен концерт			500 2000 200 500 500 500	бюджет, спонсори	инициативи, обхват
--	---	--	--	--	---	------------------	--------------------

VI Приоритет ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Подобряване на	1.1. Актуализация	1.1.1. Актуализация	Община	2013-	-----	Общински	Площ (в ха) на

жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура.	/изработване на подробни устройствени планове на съществуващи и новоотредени терени.	на подробни устройствени планове на съществуващи терени.		2014 г.		бюджет	актуализирани подробни устройствени планове
	1.2. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура.	1.2.1. Проектиране на техническа инфраструктура -водоснабдяване -канализация -улична мрежа -благоустройство	Община	2013 - 2014 г.	Европейско финансиране	Общински бюджет Държавен бюджет	Брой проекти
	1.3. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават.	1.3.1. Осигуряване на алтернативно жилищно настаняване в случай на принудително изваждане на уязвими ромски семейства от домовете, които обитават.	Община	2013-2014 г.	-----	Общински бюджет	Брой настанени домакинства и брой обитатели
	1.4. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.	1.4.1. Обновяване и доизграждане на обекти на образователната, културната и социалната инфраструктура.	Община	2013-2014 г.	Европейско финансиране	Оперативни програми	Брой реконструирани обекти Брой ползватели